

N. CHRUSČEV APIE JAV-SSSR "ATOD REKI"

ATSISTATYDINO ITALŲ VYRIAUSYBĖ

IESKANT ISEITIES IS NUOLATINIŲ KRIZIŲ GAL TEKS PALEISTI PARLAMENTĄ IR SKELBTI NAUJUS RINKIMUS

ROMA. — Italijos ministeris pirmininkas, krikščionių demokratų vadas Amintore Fanfani įteikė savo vyriausybės atsistatydinimą. Prezidentas Gronchi paprašė premjerą laikinai pasilikti pareigose, kol jis suras kitą politiką, pajėgų sudaryti naują ministrų kabinetą.

Vyriausybės krizę sukėlė koaliciono sąjungininkai, demokratiniai socialistai, pareikalavę, kad jų atstovas Ezio Vigorelli pasitrauktų iš darbo ministrų. Ir abi šios partijos sudėjus, vyriausybei trūko iki daugumos parlamente ketetą balsų ir reikėdavo jų maldauti iš kitų centrinų grupių, kaip liberalų.

Sunku sudaryti vyriausybę

Italija, panašiai, kaip Prancūzija iki De Gaulle atėjimo, yra kamuojama vyriausybės nepastovumu. Dešinesis už Fanfani jo partijos kolega ir ligšiolinis vicepremjeras Antonio Segni ir kitas krikščionių demokratų politikas, dabartinis vidaus reikalų ministeris Fernando Tambroni yra pirmieji kandidatai, nužiūrėti prezidento Gronchi į premjerus.

Bet nėra tikra, kad jie surastų sąjungininkų tvirtai daugumai parlamente sudaryti.

Tokiu atveju būtų paleistas parlamentas ir skelbiami nauji rinkimai.

Pietro Nenni pakeitė padėtį

Kairieji socialistai, vadovaujami Pietro Nenni, pakeitė politinių jėgų santykius, jiems atsiribojus nuo komunistų. Italijos politinė padėtis per tai dar susilpnėjo. Nenni, siekdamas valdžios, siekia pakeisti ir ligšiolinį Italijos užsienio politikos kursą. Jis reikalauja atsimesti nuo Nato ir pasiskelbti neutralia šalim Rytų-Vakarų kovoje tarp demokratijos ir komunizmo.

Po atsitraukimo iš sąjungos su komunistais, kairieji socialistai gali suartėti su demokratiniais socialistais, padėjusiems ligi šiol sudaryti didžiąją krikščionių demokratų partiją (ji vis tik neturi parlamento daugumos) vyriausybės, kurios remdavo Nato ir JAV politiką.

Delbert Wong, 1-mas kinietis teisėjas

SACRAMENTO, Cal. — Naujasis Kalifornijos gubernatorius Edmund Brown paskyrė Amerikos kinietį Delbert Wong, 33 metų, savivaldybės teisėju Los Angeles mieste.

Brown pastebėjo, kad D. Wong, buvęs iki šiol valstybės vyr. prokuroro padėjėjas, yra pirmas kinų kilmės amerikietis, gavęs teisėjo vietą Amerikoje.

Jis yra baigęs Kalifornijos universitetą ir Stanford teisų mokyklą. Karo metu buvo B-17 bombonešio navigatorium ir apdovanotas Dist. Flying Cross.

Nors ligi šiol Amerikoje dar nebuvo kinų kilmės teisėjo, bet neteko girdėti kinų šauksmo "prieš geltonosios rasės persekiojimą". Jie nesiskundžia nei dėl savo "getų", "China towns", bet jais dar didžiuojasi. Jie nesiskverbia, kur jie nepageidaujami. Kinai didžiuojasi savo rase ir savo kukliu, santūriu elgesiu rodo, kad jų nekamuoja menkavertiškumo kompleksas.

IŠ VISO PASAULIO

"Amerikiečiai mėgsta humorą"

MASKVA. — Anastas Mikojan pasakojo korespondentams, kad jis Amerikoje įsitikinęs dideliu amerikiečių humoro pomėgiu. Prie amerikiečių humoro jis priskyrė ir Dulles išsireikimą, kad dabartinė SSSR sistema yra valstybinis kapitalizmas. "Draugiškame" pobūvy su keliais unijų vadais Walter Reuther kvaršingės svečio galvą tokiomis pašalinėmis temomis, kaip Vengrijos revoliucinės vyriausybės sunaikinimą Sovietų tankų divizionais.

Fania Kaplan buvo sušaudyta

MASKVA. — Pavel Malkov, buvęs Kremliaus sargybos viršininkas, gavo uždavinį patvirtinti spaudoj, jog jis Fanią Kaplanaitę tuoj sušaudė po jos pasikėsinimo nužudyti Leniną 1918 m. rugpjūčio 30 d. Neseniai užsienio korespondentai paskelbė, kad Kaplan mirė kalėjime, atseit, kad ji nebuvo nubausta mirties bausme, kas būtų reiškė, jog Leninas buvo žmoniškesnis už kitus bolševikų vadus.

Pakėlė geležinę uždangą

SEZANA, Jugoslavija. — Italijos-Jugoslavijos siena, ilgus metus buvo uždaryta geležine uždanga. Kad laikai keičiasi, matyti iš statistikos, jog 1958 m. sieną perėjo 6 mil. jugoslavų ir italų. Tito valdžia neseniai nustebino italus net tokiu elgesiu: bėgant slapta per sieną jugoslavų šeimai į Italiją, pasienio sargybiniai pagavo šeimos 9 metų dukterį. Užuot laikius ją įkaitu, kol grįš tėvai, Jugoslavija anadien pasiuntė dukterį į Italiją pas jos tėvus.

Ragina Macmillaną į Maskvą

LONDONAS. — Anglai, norėdami vis dar vadovauti pasaulinei politikai, mano kad jie didžiai pagarsėtų, jei jų premjeras Macmillan važiuotų į Maskvą taikos deryboms su Chrusčevu. Winston Churchill panašiai šnekėdavo, kol pasitraukė iš premjero. Macmillaną daugiausia kursto pirkliai, kurie mano, kad jie gali užbėgti Amerikos pirkliais už akių. Jie jau užvedė prekybos derybas su Rytų Vokietija.

GUDIJĄ JUNGIA SU PABALTIJOS RESPUBLIKOMIS

Jau kuris laikas Sovietai stengiasi Gudiją (jį vadinama "Baltausija") jungti su Pabaltijo respublikomis. Pavyzdžiui, šiais metais įvyksiančiame IV-me Pabaltijo teatriniam festivalyje bus dalyvaus ir Gudija. Gruodžio pabaigoje Minske tuo reikalu buvo atitinkamų pareigūnų pasitarimas. Tai jau ne pirmas atsitikimas, kad Gudija įjungiamą į Pabaltijo respublikų šeimą. (E.)

Majoras Jesus Sosa Blanco (kairėje), kurį teisia Fidel Castro revoliucinis teismas. Dešimt metų Argule Estrada yra vedamas į Havanos (Kuboje) teismo rūmus, kur jis liudijo, kad Blanco nužudė jo tėvą.

AMERIKOS SPAUDA IR KONGRESAS GADINA SANTYKIUS, SAKO CASTRO

KUBOS REVOLIUCIJOS VADAS — DIDVYRIS NE TIK NAMIE, BET IR KAIMYŲ DEMOKRATINĖSE ŠALYSE

KARAKAS, Venecuela. — Kubos revoliucijos vadas Dr. Fidel Castro kalbėjo korespondentams, jog JAV turi pakeisti savo nusistatymą, jei nori geršnių santykių su Kuba.

Jis neabejoja, kad santykiai gali pagerėti. Už dabartinius blogus santykius jis kaltino kongreso narius ir spaudą. Didelė dalis spaudos ir kongreso narių palaikanti tam tikras interesų grupes (monopolinį kapitalą). Jis nesąs nusistatęs prieš teisingą kapitalizmą, bet monopolinis kapitalas yra žmonių išnaudotojas. Tuo jis nuneigė įtariamus simpatijoms ne tik komunizmui, bet ir socializmui.

Galvoja apie Vid. Amerikos s-gą

Venecueloj, kur tauta nuolat diktatūros prieš metus laiko, Castro buvo sutiktas kaip didelis didvyris. Jis ir elgėsi kaip valstybės vyras, nebetelpas Kubos saloj. Castro atskleidė dalį savo planų apie glaudesnių ryšių sudarymą tarp Vidurinės Amerikos demokratinų respublikų, o gal ir visos Lotynų Amerikos. Beje, tam reikia paruošti dirvą ir daug laiko.

Bet vadovauti visų pietinių amerikiečių revoliucijai prieš likusius diktatorius (Trujillo, Stroesner ir Somoza) nenorėtų, nors tokį sąjūdį mielai remtų.

Nesigali Batistos ramščių

Apie nuteistąjį mirtį armijos majorą Jesus Sosa Blanco revoliucijos vadas pasakė, kad jį reikia būtina sušaudyti. Jei jo nebūtų galima sušaudyti, nebūtų galima sušaudyti nė vieno kito nusikaltėlio, nes jis nužudęs virš 200 žmonių.

Pirmadienio vakarą Castro grįžo į Havaną. Revoliucionierių teismas ryt-poryt pradės teisinti kitus buvusius Batistos karininkus, bet jau nebedarys iš teismo tokio cirko, kokį padarė teisiant majorą Blanco.

Dr. Castro išpažinavo, liudinėdamas, kad jis buvo prezidentui Dr. Carlo Prío Socarras, kurį Batista nuvertė 1952 m. ir kuris ka tik grįžo iš pabėgimo Amerikoje. Jis visomis išgalėmis rėmė revoliucionierius, siuntė slaptą ginklus, bet jis bus iš politinio-visuomeninio gyvenimo pašalintas, pareiškė Fidel Castro.

Istanbulė, Turkijoje, sugriuvo kinoteatras, pilnas žiūrovų, iš kurių 50 žuvo.

Chrusčev noris tik suomių draugystės

Prez. Kekkonen grįžo iš SSSR

HELSINKIS, Suomija. — Prezidentas Kekkonen, grįžęs iš Leningrado, kur jis susitiko su Nikita Chrusčevu, kalbėjo per radiją ir televiziją į tautą, jog jis jokių nuolaidų jam nepažadėjo.

Pagaliau Chrusčevas ir nerūkalavęs. Jis tik pasakė: "Aš noriu tik vieno dalyko — gerų ir draugiškų santykių su Suomija".

Draugystė — brangus dalykas

Prez. Kekkonen pripažino, kad Chrusčevu pagėdavimas turėtų Suomijoj draugišką vyriausybę, kuri išpildytų 1948 metų sutarties reikalavimus, yra pagrįstas.

Kaip Sovietai šią sutartį aiškina, Suomija jai nusikalto net tokiu nekaltu dalyku, kaip Boriso Pasternako antibolševikinio romano Daktaras Živagas išleidimu. Remiantis šia sutartim, Kremlius pareikalavo uždrausti ekskomunista Leino (buvusio liertos Kuusinen vyro) atsiminimų knyga. Iš šios knygos būtų suomiai būtų pamatę, kaip Kremlius 1948 m., kada Leino buvo vidaus reikalų ministeriu, planavo nuverti demokratine santvarką iš vidaus.

Prez. Kekkonen užtikrino, kad Sovietai nesimaitys į Suomijos vidaus gyvenimą ir nesikėsins į jos demokratine santvarką.

Protestantai nori vienybės su Roma

Patinka popiežiaus planas

NEW YORKAS. — Nors protestantai po atskilimo nuo katalikų bažnyčios, susiskirstė į keletą šimtų sektų, bet jų vadams patiko popiežiaus Jono XXIII sumanymas susaukti Sv. Sosto tarybą svarstyti krikščionių bažnyčių suvienijimą.

Dr. Erwin Dahlberg, protestantų bažnyčių tarybos pirmininkas, pareiškė, kad ir jie pageidauja vienybės. Bet kartu nurodė, kad nuomonių skirtumai tikėjimo dogmomis yra tokie dideli, jog katalikų bažnyčia daugiau kaip šimtą metų net nebandytų klausimo kelti ar viešai svarstyti.

KREMLIAUS DIKTATORIUS DIDŽIAI PATENKINTAS MIKOJANO KELIONE

PREMJERAS TURI NAUJŲ GINKLŲ MURDYTI SAVO VICAUS PRIEŠUS, MALENKOVO-MOLOTOVO PASEKĖJUS

MASKVA. — Nikita Chrusčev, perėmęs iš Mikojano žodį apie taikingo sugyvenimo pastangų vaisius, kalbėjo patenkintas pirmadienio vakarą Indijos ambasados raute, jog Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykiuose prasideda atodreki.

J. Dulles padėjėjo taikos patarimai Maskvos valdžiai

Turi geriau pažinti gyvenimą, pasakojo Robert Murphy

DETROITAS. — Tam pačiam ekonomistų klube, kur prieš porą savaitių šnekėjo Mikojanas automobilių milijonieriams apie gerus uždarius iš prekybos su Sovietų Sąjunga, pirmadienį pasakė kalbą valstybės passekretorius Robert Murphy apie sugyvenimo galimybes.

Murphy pažėjo Vakarų šalių garantijas, kad suvienyta ir ginkluota Vokietija niekad Sovietų neužpultų. Jis pasakė, kad Sovietų vadai turi įsigaumonti savo atsakomybę pasauliui, Sovietų Sąjungai pasidarius pasauline galybe.

Jie turį geriau pažinti gyvenimą ir neremti savo politikos tokiais klaidėjimais, kad kapitalistinė sistema yra pasmerkta žūti.

Vakarams Murphy išskėlė šias dvi sąlygas: jie turi būti kariškai stiprūs ir ryžtingi, bet jie turi būti pasiruošę tolesnėms deryboms su Sovietais.

Amerika dalyvaus pramonės parodoje Sovietų Sąjungoje

Pavilijono statyba kainos \$3.6 mil.

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Eisenhoweris išsireiškė, kad paskirtieji \$3.6 mil. Amerikos paviljonui tarptautinėje pramonės parodoje Maskvoje "yra geriausia investicija per daugelį metų".

Jis mano, kad ten rusai pamatys tikruosius amerikiečių atsiekimus moksle, technologijoje, kultūroje, ir kartu pamatys ir JAV taikos troškimą.

Paroda prasidės šią vasarą. Amerikos paviljonui vadovaus Harold McClellan. Apskačiuota, kad Amerikos paviljoną kas valandą aplankys 5,000 žiūrovų, o per visą laiką, nuo liepos 4 dienos iki rugsėjo 2 dienos — 3,500,000 žmonių. Paroda ruošama Sokolniki parke, kurį galima pasiekti iš Maskvos per 15 minučių požeminiu traukiniu.

SUDEGĖ \$1.5 MILIJONO KUNIGŲ SEMINARIJA

TEWKSBURY, Mass. — Sekmadienio naktį sudegė katalikų "Oblate" ordino kunigų seminarija, 4 aukštų pastatai, verti \$1.5 mil.

Iš gaisro laiku pabėgo visi 24 klierikai ir kunigai bei visos vienuolės (16) iš gretimo namo.

Tokias žinias jam parnešęs iš Amerikos jo pavaduotojas Anastas Mikojan, kuris savo kelione po Ameriką paruošęs palankų klimatą šaltajam karui tirpdyti.

Apie tai — Sovietų ir Amerikos santykių gerėjimą — jis yra pasiruošęs tiek daug kalbėti komunistų partijos 21-me suvažiavime, kad jis patarė delegatams atsinešti su savim valgyti.

Saudmenys vidaus kovai

Chrusčevu pareiškimas apie Mikojano misijos vaisius, kaip Kremliaus užsienio politikos pasisekimą, Vakarų diplomatų sluoksniuose aiškina, kaip įrodymas, kad diktatorius suvažiavime murkdys ir toliau vadinama antipartinę grupę, kuri priešinosi ne tik jo vidaus reformoms, bet ir lankstesnei užsienio politikai.

Jis, žinoma, girsis, kad per Mikojaną, nieko nepažadėdamas Amerikai, sukėlė šaltojo karo atodreki. Tuo remiantis jis galės malėti su žeme Molotovo, antipartinės grupės užsienio politikos ekspertą, kuris pradėjo Chrusčevą pulti už lankstesnę politiką nuo Nikitos kelionės į Jugoslaviją susitaikinimui su Titu.

Kaip atsimename, Molotovas buvo pašalintas iš užsienio reikalų ministrų, kai maršalui Titui buvo ištiesta draugystės ranka.

Naujasis užs. reikalų ministeris, Chrusčevu globotinis Sepilovas tačiau pasidavė Molotovo įtakai ir vėliau nukentėjo, kartu su Molotovu, Malenkovu ir Kaganovičium.

Demėsus komunistų suvažiavimui

Ne vien komunistų, bet ir laisvasis pasaulis yra susidomėjęs 21-mu SSSR komunistų partijos suvažiavimu, kuris prasideda šį antradienį, 20-me suvažiavime 1956 m. vasario mėnesį Chrusčevas sukritikavo Staliną ir sukėlė šioj tokį "atodreki" namie.

Beje, Jugoslavijos komunistų partija negavo kvietimo atsiųsti savo delegaciją. 1956 metais Jugoslavijos delegacija atsisakė pasirašyti Maskvoj bendrą "taikos manifestą".

Dar didesniu susidomėjimu laisvasis pasaulis seka Sovietų ir Kinijos santykių blogėjimą. Mao Tse-Tungas suvažiavimą neatskrido. Jo "komunų" sistema Chrusčevas iskritikavo, kaip atžagareiviška. Kinijos komunistai kryпта dar toliau į kairę, kai tuo tarpu Sovietų Sąjungoj pastebima "kapitališkėjimo" žymių, pripažinamas pelno, kaip būtina akstiną dirbti ir "socializmui" sukurti.

Klaipėdos celulozė ir Mongolija. Vilniaus radio pranešimu, į Mongoliją sausio mėnesio pradžioje buvo ruošiami išsiųsti 130 to. celulozės. Be to, į įvairius užsienio kraštus (sov. Vokietiją, Angliją, Turkiją ir kt.) išsiųsta tūkstančiai tonų popieriaus.

SPORTO PASAULIS

Redaguoti: MEDAKCINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siūsti: SPORTO PASAULIS
7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. arba 2445 So. 14th St., Milwaukee, Wis.

ASAP R. DOKTORIUS
BR KETURAKIS

Suvažiavimas būtinas ir neatidėliotinas

Visos sportinės mašaitės krautis persirito į Naujų Metų laikotarpį ir dar užtruks keletą mėn. kol bus atstatyta sveikos minties realusis kelias.

Iš ką tik gautų žinių, liešančių Centrinės Rinkiminės Komisijos reikalus, sgrįšy su Fasko būsimais rinkimais, atrodo, jau atgyveno pirmesčių ir pasiimtų pareigų dienas ir, reikia tikėtis, paskelbs savo atsistatydinimą. Nenorėdami įvykiams užbėgti už akių, šį kartą praleidžiame tu priežasčių nuodugnėsnį tyrinėjimą, nes tuo klausimu pasisakys pati C. Rikiminė Komisija, tik pažymime patį faktą, prie ko privėdė Fasko palaidas ir užurpatoriškas tvarkymasis.

Dabartinės situacijos išsprendimas priklauso skubiam ir gerai pasiruoštam sporto atstovų suvažiavimui, kurio pasiruošimo turėtų rūpintis Kanados ir JAV Rytų — New Yorko apygardos. Neužsimenama čia apie Vidurio V. Apygardą, su būstine Detroitu, nes jos artimas kooperavimas su Fasku buvo per skaudžiai atpirktas Hamiltono "Kovo" ir numatyta išvyka į P. Ameriką, kurioje draisiai ir užtikrintai išsina tos Apygardos vadovas, labai vaiz-

džiai įrodo trumparegišką sporto reikalų supratimą. Nuodugnian žvelgiant į patį Centr. Komisijos sulipdymą, gaunasi įspūdis, kad ir čia neapsieita be Fasko eilės kurjuzų, nes šio laikino vieneto paskirtį rėmė Fasko Garbės Teismo vardu. Daugiau negu juokingas toks oficialus tvirtinimas, nes jokio F. Garbės Teismo nėra, o panaudojimas jo galios, imamas kaip pagrindu, todėl šitoks skurdus ir žemos kultūrinės nuovokos administracinis poelgis, parodo gyvą sportinio nuosmūčio žingsnį.

Išvengimui tolimesnių klystelių ir parodyto grubaus elgimosi, visoje eilėje sportinio gyvenimo apraiškų, aukščiau sakytos Apygardos turi susirūšinti bendram pasitarimui ir pasiimti atsakomybę tų klausimų išsprendimui.

Pats suvažiavimas pirmoje eilėje nustato kaltininkus šios painiavos ir išneša atitinkamą rezoliuciją dėl tiek sukeltos neapykantos sporto ir visuomenės sambūrių tarpe. Suvažiavime turi būti aiškiai nusistatyta Fasko rinkimų būdas, iškeliant abiejų rinkimų tvarkos mo metu vykdančios) ypatu-

(koreponėcinės ir suvažiavimus, nes pirmieji korespondenciniai rinkimai, kurių valdžią dar vis išgyvename, įrodo šio kelio netinkamumą, nes kaip minėjome, viena vietovė neturėjo ir neturės pakankamai gerų Fasko narių. Pats Fasko darbu tvarkymasis, liečiant kasmetinį administracinį bei varžybinių planą, turi įgauti lengvesnį susitvarkymą, paliekant techniška susirašinėjimą ir cilinius klausimus Fasko p-kui ir sekretoriui, tuo būdu atkristų dažni paties Fasko posėdžiai. Šis darbas tada dar palengvėtų kai būtų sukurti paskirų sp. šakų ar jos varžybų k-tai, kurie sudarytų viso aktyvaus pasirodymo sistemos planą. Išvengimui panašių nukrypimų ir padarytos žalos pačiam sportiniam vertybių orumui, būtina sudaryti Sporto Taryba (terminą galima nustatyti renkant šį organą), kuri prižiūrėtų paties Fasko sportinės ideologijos linkmę ir duotų sugestijų praktiskam jų įgyvendinimui.

Šioji Taryba galėtų apimti patyrusius visų sporto šakų atstovus (kaip lengv. atletika, kamuolio žaidimai, žiemos ir vandens sportas ir k. t.), kurie bendradarbiaudami su komitetais, paruoštų ir nustatytų visą mokymo planą — praktinės ir teoretinės paskirties. Sporto Tarybos esminiai klausimai išsprendimas yra galutinis ir galėtų būti aiškinamas tik aukštesnėse JAV sporto institucijose, kuriose mes esame nariais. Jei kultūriškos nuomonės pagrinidiniam sportinės ideologijos klausimams spręsti, nors pastarieji yra aiškiai apibūdinti IDC ir tarptautinių sporto institucijų, yra lengvas ir nesunkus kelias — tiesioginiai susirūšinti ir gauti išsamius paaiškinimus.

Šie esminiai klausimai, kaip praktiškoji Fasko veikla turėtų remtis savo planų įgyvendinime, jo atsakomybė už pasiimtas pareigas sp. ideologiniu, tautiniu ir auklėjamojo požiūriu, neišplaukia iš pačių Fasko asmeniškos nuomonės ar nusistatymo, bet turi atitikti visos sportinės santvarkos pagrindus, savuosius koordinuojant tokią linkmę, kuri kogeriausiai prisidėtų prie darnaus viso pasaulio sporto tautų sveikų idėjų siekimų, turi būti visų įsisąmoninti ir suvažiavimo metu aiškiai pabrėžti. Profesionalizmas, reklaminės uniformos, paskirų asmenų pasipelnijimas iš sp. vienetų spaudos požiūriu, pagerbimas profesionalų, neregistruotų Fasko padalinų globa ir jų priėmimas atstovauti lietuvių vardą, oficialaus Fasko biuletenio menkystės ir k. t. būdingesnieji mūsų kasdienio sp. gyvenimo reiškiniai, reikalauja teisingo ir sveiko sprendimo.

Kam rūpi lietuvių sportiniai reikalai ir kas jaučia mūsų negerovių šaltinį, jei ne mes patys sportininkai ir mums prijauciantieji, todėl sutelkime visas pastangas prisiirti ligi tinkamos ir garbingos sp. kelio vagos!

Įvairios sporto žinios
Vokietijos rankinio — handball rinktinė, ketvirtu kart iš eilės suklumpa, prieš stiprią čekų k-dą, kuri šį kartą Kielio mieste, nukerta vokiečius 20:16 (13:9).
Vokiečių prieauglis, (šios kamuolio ž. srities) viešėdamas Skandinavijoje 21:23 pralaimi švedams ir 26:19 laimi prieš danus, specialistų įvertinimu

duoča gražių vilkių netolimai atėčiaiai.

Bostone įvykusiose (I. 18) halės varžybose, suolį į aukštį laimi šio miesto u-to jaunasis fuk-sas (17-metis) John Thomas, geriausia pasauly pasekmė — 6 pėdos ir 11¼ incho — 2' m. 12 cm.

Praeitą sekmadienį jis taip pat persirito nauju pasauliniu halės rek. (neoficialiai skaitomu — 6' 11"). Senoji pasekmė iš 1953 m. priklausė Milwaukee-kees u-to studentui Ken Wiesner (6', 10¼"), dabartiniam Dr. dentistui.

Vokietijos rekordistas rutulio stūmime, Hermann Lingnau, Mainze surengtose halės varžybose žymi 17,71.

FUTBOLU AIKŠTYNUOSE

Europos, vadinamoj, "Messe-pokal" rungtynėse AS Roma baigia 1:1 prieš Hannover 96. Vengrų Hayduk Split 0:3 pralaimi TSG Ulm (pastaroji yra 8 v. pietų V-jos I lygoje).

Kickers Offenbach, kuri pietų lygoje pirmąją su 27:5 tšk. prieš Frankfurt Eintracht, nuo 1958. V. 16 nepralaimėjo nei vienu rungtyniu. Idoliausiam šių favoritų p-bių susitikime, baigia 2:2. Rungtynes Frankfurt stadione sekė 50,000 žmonių.

Anglijos trečiasis roundas futbolo taurės susitikimuose, praėjo ledo, sniego ir lietaus ženkle. Manchester Utd. (eks-meisteris) krito nuo trečiosios lygos atstovo Norwich City 3:0. Po praeitų sekmadienio pralaimėjimų, iš pirmos diviziono be Manchester Utd. jau iškrito dar kiti du klubai: Leeds United ir West Ham United. Sekančios 9-nios dalyvauja 4-tame rate ir kitos 5 k-dos turi pakartojančius susitikimus.

Schalke 04 ir Madrido Atletico susitikimas tolimesnėms Europos klubų p-bėms, esant abiem priešingų nusistatymų dėl datos, bus išspręstas Europos futbolo Tarybos posėdy.

Vokietijos olimpinis komanda jau baigiamas atrinkti ir pirmieji kursai šioms kandidatams įvyksta sausio 19-23 d. d. Duisburge.

Bulgarijos meisterio CDNA skundas, dėl Atletico Madrido — peržaisti šias rungtynes (kalte nevykusio teisėjo ir pasiūlytas 70% pajamų pelnas, kad tik užleistų laimėjimą ispanam) Europos F. Tarybos buvo atmetas, nes neturįs pakankamai įrodymų ir praeitos rungtynės 3:1, laimėtos ispanų, pilnai įsiteisėja. Bulgarijos visuotinė spauda pasipiktinusi šiuo sprendimu ir pačių E. F. Tarybą vadiną prancūzų-ispanų kromeliu.

JANIS KONRADS NEPASIDUODA SESUTEI
Praeitais metais prarastą 800 ir 880 j. pasaulio rek. australiečiui Murray Rose, Konradukas atsiima ir tiesiog fantastišku laiku (svajonės rezultatu) — žemiau 9 min. — 8:59,6 min. žymi šių nuotolių naują pasaulio rek. Kiekvienai 400 m. praplaukti žemiau 4:30 min. plaukikų rungtyniavime pasisekė tik 4-iems dalyviams: Murray Rose — 4:23,5; japonui Yamanaka — 4:23,9; Britų meist. ir Europos rek. Black — 4:28,5; ir pačiam Konradas.
Tai tikri Latvijos vaikai, žy-

Sypsneliai

— Poetas Klapas Rubuilis sėdi savo gerbėjų tarpe ir joms skaito: ištraukas iš savo naujausios kūrybos.
— Kūrėjau, — pertraukia jį viena garbintoja maldingai, — sakyk, ar genijus yra paveldimas?
— Negaliu tamstai, drauge, pasakyti. Savo vaikų neturiu, — atsako poetas.

— Ką padovanosi savo žmonai Kalėdoms?
— Stačiai pats nebežinau. Ji viską turi: gerus kailinius, televiziją, stereo hai fai radio, šaldytuvą, plaujamą mašiną, automobilį... Stačiai nebežinau, ko jai dar trūksta. Na, o ką tamsta savajai dovanosi?
— Aš savajai pirksiu knygą?
— O tai puiki idėja. Knygos ir manoji dar neturėjo!

Ukrainiečiai ir rumunai šventė nepriklausomybę

Praeitą sekmadienį dvi Chicago's tautybės šventė savo kilimo kraštų nepriklausomybės paskelbimo sukaktis: rumunai 100 metų ir ukrainiečiai 41 m. Ukraina veik visai negavo pasiūlyti savo nepriklausomybę, nes Rusijos bolševikai ją greit nuslopino, o Rumunija po paskutinio karo buvo rusų okupuota, subolševikinta ir pavesta satelitui.

mį šios tautos sportinį bei kultūrinį subrendimą.

RUSAI JAU KRITO PIRMOJE DIENOJE

Čilėje, Santiago mst. prasidėjusiose pasaulinėse krepšinio p-bėse (sausio 18 d.) rusų krepšinininkai krito nuo Kanados 54:63, o JAV vyrų triženkliai pavaišino Jungtinę Arabų Respublikos rinktinę, 103:58.

Truputį perdėjo

Marshall Fieldui nupirkus Chicago Daily News, tame laikraštyje įdėtas tūlo John Switalski laiškas, kur rašoma:

"Kiek ironiška situacija gali būti, parodysiu pavyzdžiu, kad trys lietuvių dienraščiai Chicagoje turi tris atskirus leidėjus, o keturi dideli angliški dienraščiai Chicagoje turi tik du leidėjus. Tai yra dau-

giau nei ironiška. Tai yra "shoking, disgraceful and frightening"...

Ponui Switalskiui nuraminti galima pasiaikinti, kad ir lietuvių Chicagoje, kaip ir anglių, turėti du dienraščių leidėjus. Trečiajį leidžia ne lietuvių, o lietuviški kalbą ruskiai.

NUO NAUJŲ METŲ UŽSISAKYK "NAUJIENAS".

Doukite savo 1958 metų mokesčių (income tax) LAKSTUS UZPILDYTI
CHESTER KILKIS
4127 So. Richmond Street Virginia 7-3030
prie ARCHER AVENUE
Pildo biznio, nuosavybių ir asmenų lakštus
Chicago's lietuviams pildo lakštus jau per 25 metus

Mes mokame Aukštą Dividenda
MIDLAND Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISU LIETUVIŠKŲ KALONŲJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4938 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS
• 11 gabalų miegamojo baldai.
• Miegamojo komoda su veidrodžiu.
• Įremitos spyruoklės matracai.
• Spyruoklinis matracas.
• Dvi pagalvės lovai.
• Dvi Vanity lempos.
• Didelis kilimas.
\$289.95 vertės baldai parduodami už \$179.95
Įremitos spyruoklės kaimuoja \$79.50; spyruoklinis matracas — \$79.50. Abu parduodami už \$99.50.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEEley 3-4711
Sėkmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietų.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME
1/2%
TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SANTAŪPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET LaFayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - naujaisi krovinių ir sunkiųjų vežimėlių
Slėgiu metu patyrimas - Pigūs ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. Wollbrook 5-9209

PASITARNAUKITE SAVO DRAUGAMS!
Mes gerokai paūgėjome mūsų taupytojų, patenkintų mūsų patarnavimais, rekomendacijų dėka. Jei esate mūsų kostumeris, pasitarkite savo draugams apie gerus mūsų patarnavimus, vertingą pelną ir apdraustą saugumą, kuri gaunate betaupydami pas mus. Jeigu dar nesate mūsų kostumeris, tai pirmą progą užėikite pas mus ir įsitikinkite. Visuomet mielai Jus priimsime.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Tel.: HAymarket 1-2028

STANDARD FEDERAL-Chicagos Stipriausioji Istaiga
1909 1959
TURTAS \$65,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$ 6,000,000.00
Kad ateityje išvengtum bereikalingų rūpesčių, tai taupyk saugioje įstaigoje. STANDARD FEDERAL per 50 metų — nuo 1909 iki 1959 — įrodė, kad ji pati saugiausia ir stipriausia.
STANDARD FEDERAL ištisą pusę šimtą metų kiekvienam taupytojui išmokėdavo pagal pareikalavimą. Depresijos, karo ir sunkiausiais mūsų ekonominio gyvenimo metais STANDARD FEDERAL kiekvienam taupytojui išmokėdavo aukštą dividendą.
Chartered and Supervised by the U. S. Government.
JUSTIN MACKIEWICH, Prez.
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue Chicago 32 Phone Virginia 7-1141
DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniais visai neatidarama.
3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JANUARY 27, 1959

POPIEŽIAI IR LIETUVA

Tūkstantis metų lietuvių tautos santykių su Vatikanu NUO JONO XXIII IKI JONO XXIII IR ANKSCIAU

(Tęsinys)

"Viespaties vardan amen. Amžinam šio dalyko atminimui. Tada, žinoma, tikimės tikrai gauti iš Dievo atlyginimą, kai bažnyčioms steigti ir kunigams aprūpinti tiesiam mūsų duosnumo globiančias rankas. Todėl mes, Aleksandras arba Vytautas, Dievo malone Didysis Lietuvos, taip pat Rusijos žemių ir t. t. kunigaikštis, pažymime šiuo raštu visiems, kuriems tai žinotina, jog norėdami amžinai palikti mūsų atminimą šioje žemėje, kad galop apleidę mirštantį kūną, galėtume gauti amžinos palaimos atlyginimą, gerbiamajam tėvi Kristuje ponui Motiejui, Medininkų bažnyčios vyskupui ir jo kapitulai davėme ir suteikiame ir šiuo raštu atiduodame, įteikiame ir užrašome visam laikui ir amžinai pačiam minėtos Medininkų bažnyčios ponui vyskupui ir jo įpėdiniams ir kapitulai turėti, laikyti, naudotis ir valdyti nekludomai ir ramiai ir vartoti laisvai savo ir savo bažnyčios naudai, kaip jam ir jo kapitulai atrodys daryti geriau ir naudingiau, šiuos toliau surašytus valseius, turtus, žmones ir kaimus, būtent: Viržuvėnų valseių, taip pat Maivenų valseių; taip pat Medininkų valseiūje žmones; vadinamus Varnius, kurių viena dalis vyskupui, o antroji mažesnioji dalis kanauninkams, su ariamąja žeme tiek vyskupo dvarui, tiek ir kanauninkų; taip pat vyskupui pusę Biržulio ežero iš Virvytės upės šono; taip pat Kaltinėnų valseiūje dešimtį žmonių vyskupui ir ariamąją žemę jo dvarui; taip pat Kražių valseiūje dešimtį žmonių su ariamąja žeme jo dvarui; taip pat Viduklėje dešimtį žmonių ir ariamąją žemę dvarui; taip pat Medininkų dešimtį žmonių prie Lukšto ežero ir Alsėdžių ežera, o kanauninkams šešiasdešimt žmonių Baltininkų valseiūje ir Stervo ežera, su visa teise ir viešpatavimu, dirvomis, laukais, pievomis, ganyklomis, miškais, krūmais, drevynais, medžioklėmis, paukščių spėdimais, vandenimis, upėmis, ežerais, tvenkiniais, upeliais, kudromis, žvejyba, malūnais, malimu ir visomis kitomis bet kokiu vardu vadinamomis gėrybėmis, mokesčiais, duoklėmis ir pajamomis, kurios iš seno priklausė, ir pareina minėtiems valsečiams ir kurios tenai šiuo metu yra ir paskui gali rasti geriau ūkiškaiaujant. Šiam raštui patikrinti prie jo yra prikabinatas mūsų didysis antspaudas..."

Kailiu gavo pažinti ir pakelti krikščionybės nešėjų praktiką per ketelį amžių. Nors kryžiuočių ordinas Žalgirio mūšyje gavo mirtiną smūgį, tačiau jo globėjai, Romos katalikų popiežius ir vokiečių imperatorius, kartkartėmis prūsus, žemaičius ir visą Lietuvą nurašinėję "švento Petro globai ir nuosavybei", negalėjo ir dabar sutikti su tokio didelio grobio praradimu. Kaip tik tuo metu popiežius Jonas XXIII šaukė Konstancos bažnytinį susirinkimą (konciliumą), kurio dienotvarkėn buvo įtraukta čekų reformatoriaus Jono Huso "herzija", įvairios kitybėn "skizmos", įvairūs bažnyčios kivityčiai su valstybėmis, jų tarpe ir Lietuvos su kryžiuočiais nebaigiama byla. Reikia pabrėžti, kad Jonas XXIII nebuvo tuo metu vienintelis popiežius. Tuo pačiu metu jų buvo net trys: papa, antipapa ir pseudopapa. Jonas XXIII, atrodė, buvo "papa", nors ir jis negyveno Romoje, iš kurios išvyti popiežiai apie 70 metų buvo susimetę Avigone, Prancūzijoje. Apie Joną XXIII enciklopedijos sako: "Jonas XXIII (1410-1415) buvo tiek į panieką paverstas (disgraced) Jono varda, kad nuo to laiko nė vienas popiežius to vardo nepasirinko. Jis pasidarė Bolognos kardinolu (1404), popiežium ir buvo įtartinai nuuodijęs savo pirmatinką, kad galėtų užimti jo vietą. Jo gyvenimas buvęs labai skandalingas. Kadangi tuo metu buvo net trys popiežiai, Jonui buvo pavesta sušaukti Konstancos konciliūmą, turint galvoje, kad visi trys popiežiai turi atsistatydinti. Tada buvo padaryta, bet vietoje per rinkęs Joną XXIII, konciliūmas jį nušalino ir išrinko jo vieton Martyną V". Jonui XXIII buvo lemta būti tuo popiežiu, kurio amžiuje buvo sunaikinta pradėdant Klemensu ir Inocentais taip rūpestingai sukurta ir globota popiežių fizinė jėga - Kryžiuočių Ordinas. Per trumpą Jono XXIII popiežiavimo laikotarpį (nuo 1410 iki 1415 m.) Vytautas Didysis ne tik sutriuškino ordino galybę, bet ir tolimesniais žygiais paveikė, kad jis daugiau Lietuvai nebebuvo pavojingas. Konstancos konciliūme jam dar pavyko praversti čekų reformatoriaus Jono Huso ir lietuvių krikščionybės Jeronimo

iš Prahos sudeginimą, bet žemaičių žemės, juo labiau visos Lietuvos gražinti "švento Petro globai ir nuosavybei" nepasisekė. Jis pats buvo atstatytas.

Daug kas pagrįstai stebisi, kodėl dabartinis naujasis Romos popiežius pasirinko vardą, kurį jau vienas dėvėjo. Buvo Jonas XXIII prieš pusšėsto šimto metų, ir vėl yra Jonas XXIII po tiek laiko. Nebent, dabartinis tikisi baigti ano nebaigtą darbą arba atgauti tai, ką anas prarado...

Kad sykį jam "dovanotų" kraštų Vatikanas nebeišizada, įdomu pacituoti sekamas paragrafas, rastas vokiškame žurnale "Geschichte der Menschheit" Nr. 45, pusl. 177. Straipsnyje, pavadintame "Friedrichas III Hohenzollernas apvainikuotas Prūsų karaliumi" be kt. rašoma: "Bet Kurija nesutinka su Friedricho vainikavimu Prūsų karaliumi. Kaip iš Romos praneša, ji naujo karaliaus nepripažins. Roma vis dar tvirtai laikosi, kad Prūsai tebėra Vokiečių Ordino žemė ir dėlto yra popiežiaus žemė. Seniai įvykusios Ordino žemės sekuliarizacijos (supasaulietinimo) Roma niekuomet nepripažino".

(Pabaiga)

122 metai Michiganui

Pirmadienį suėjo 122 metai nuo dienos, kai Michigano valstybė buvo priimta į Uniją 1837 m. Prieš tai Michigan buvo valdomas Anglijos, 1774 metais jį buvo prisijungusi Kanada, kuri perleido Jungt. Valstybėms Paryžiaus sutartimi 1783 metais. Prancūzų jėzuitai misionieriai pradėjo atkeliauti į Michiganą jau 1610 metais, tai yra dar prieš pirmiesiems anglų kolonistams Mayflower laivu atplaukiant.

Michigan turi daugiau kaip 1,600 mylių paežerių ir apie 5,000 ežerų ežerėlių.

GUARD YOUR HEART. Avoid Self Diagnosis. HELP YOUR HEART FUND. HELP YOUR HEART.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai. CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN. CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN. CRANE SAVINGS & LOAN ASSN. DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN. ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

Paskolos namams pirkti. BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N. 4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248

\$2,338.00 -- plus taksai. 1959 BUICK LE SABRE. MILD A BUICK, INC. 907 West 35th Street, Chicago 9, Ill. Tel.: Lafayette 3-2022

NAUJIENOMS 45 METAI! Paminėjimui "Naujienu" dienraščio garbingos 45 metų sukakties, yra rengiamas jubiliejinis banketas. š. m. kovo 15 d. Lietuvių Auditorijoje 3133 South Halsted Street GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DR. ANNA BALIUNAS. AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS. 6322 SO. WESTERN AVENUE

DR. S. BIEŽIS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 3148 WEST 63RD STREET

DR. PETER BRAZIS. PHYSICIAN AND SURGEON. 2434 WEST 71ST STREET

DR. JONAS G. BYLA. NERVŲ SMĖGENŲ LIGOS, CHIRURGIJA

DR. K. NASVYTIS. NERVŲ LIGOS. 104 SO. MICHIGAN AVE.

DR. T. DUNDULIS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4157 ARCHER AVENUE

DR. BR. GAIZIUNAS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 2454 WEST 71ST STREET

DR. A. GARUNAS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 2423 WEST 63RD STREET

DR. A. JENKINS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 3944 WEST 63RD STREET

DR. F. V. KAUNAS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 1407 SO. 49TH CT., CICERO

DR. P. KISELIUS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4938 W. 15TH ST., CICERO, ILL.

DR. EMILY V. KRUKAS. GYDYTOJA IR CHIRURGE. 4146 SO. ARCHER AVENUE

DR. A. MACIUNAS. CHIRURGAS. 2454 W. 71ST ST. (71st ir Campbell)

DR. J. MESKAUSKAS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 2454 WEST 71ST STREET

DR. JUOZAS PAUKŠTYS. DANTŲ GYDYTOJAS. 4253 ARCHER AVENUE

DR. P. STRIMAITIS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 1724 WEST 47TH STREET

DR. M. STRIKOL. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Valandos tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Bendra praktika, spec. MOTYERŲ LIGOS

DR. V. P. TUMASONIS. CHIRURGAS. 2458 WEST 71ST STREET

C. Z. VEZELIS. DANTŲ GYDYTOJAS. 4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-224

DR. V. VILEIŠIS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 802 WEST 31ST STREET

Dr. Justina ŽIRGULIS. Specialybė įvairios nervų ir proto ligos

P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDES-PROTEZISTAS. Aparatų, Protezės, Med. Bandžai

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI. Dr. Ant. Rudokas, Opt. 4455 SO. CALIFORNIA, YARDS 7-381

DR. G. SERNER. LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS. 25 metų patyrimas

Optometristas-Orthoptist. Gydo nusilpusias ir neruototas akis

GRADINSKAS. NEMOKAMA TAISYMO GARANTUJA. televizijoms pirktoms pas n.us

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI. PERKRAUSTAU (MOVING) BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS

ANTANAS VILIMAS. 3415 So. Lithuania Ave. CHICAGO, ILLINOIS

STANKUS Construction Co. Atlieka statybos planavimo darbus

SOPHIE BARCUS. RADIJO VALANDA. Visi programai iš WOPA, 1490 kil. AM 102-7 FM

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION. 6245 South Western Avenue. Tel.: GROvehill 6-7575

CHICAGO SAVINGS TURTAS VIRŠ \$30,000,000.00. Visų taupytojų pinigai yra pilnai apdrausti per Federalinės valdžios įstaigą.

